

A megújulás útján

Az évadnyitó premier előtt néhány kérdéssel fordultunk *Gricz Máttyához*, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatójához:

— *Milyennek látja a színház és az egyetemisták kapcsolatát?*

— Az egyetemisták és a színház kapcsolata mindenekelőtt egész egyszerűen azt jelenti, hogy megnézik az előadásainkat. Elmondhatjuk, hogy szép számmal járnak színházba, de természetesen járhatnak még többen is. Jó volna megtudni, hogy vannak-e elvi okai a távolmaradásoknak és mik lehetnek ezek. Akik eljönnek a bemutatóinkra, azok szeretik a színházat, bár talán egészen megoszlanak vélemények róla. Számos jó ankétot tartottunk, ahol néha élesen, jellemző tüzességekkel, de mindig nyíltan beszéltek a fiatalok. Számunkra a döntő kérdés az: a mai értelmiséggel, a tanuló ifjúsággal mi, a színház egy nevezőn vagyunk-e. Úgy érzem, hogy egyet akarunk. Humanista európai légkört igyekszünk sugározni könnyebb, komolyabb dolgokban egyaránt. Ennek a törekvésünknek bázisa lehet az egyetemi ifjúság is. El tudnék képzelni több találkozót velük, ezt azonban az egyetem részéről is kezdeményezni kellene. Fontos, hogy ezeken a beszélgetéseken őrlés és realitás uralkodjon. Néhány évvel ezelőtt hallottunk olyan kifogást, hogy a szegedi színház elmaradt, korszerűtlen. Valóban az volt évekkel ezelőtt. Ma mindenki azt mondja, hogy a színház jó. Mindenkin értem a felügyeleti hatóságot, a bemutatókat követő kritikai alaphangot, sőt magát a közönséget is, hiszen a bérletek száma tovább növekedett.

— *Mit tekinthetünk alapnak a színház és az egyetemisták kapcsolatában?*

— Személyi kapcsolataink is jók az egyetemistákkal és nem csak a szegediekkel. Eppen a vendégeink egy debreceni népművelő szakos hallgató, aki a szakdolgozata számára nálunk gyűjtött anyagot és mi minden lehetséges forrást szívesen bocsátottunk rendelkezésére. Egyetlen kifogásunk van, azokkal szemben, akik nem járnak színházba — olyasfajta hivatkozással, hogy a szegedi színház színvonala nem

éri el az övéket — ez gyerekes kibúvó. Nem tudom az egyetemen mennyire hangsúlyozzák kulturális vezetőik, hogy az értelmiségiek számára szinte alapvető követelmény a művészettel, a közvetlen közelben működő élő művészettel való ismeretség. Sajnos, az értelmiségi foglalkozás a legtöbb esetben nem jelent tényleges műveltséget, csupán szűk szakmai műveltséget. Becsületesen, sokat dolgozó, tanuló fiataloktól hallani néha azt a teljességgel tarthatatlan álláspontot jelentő kijelentést, hogy majd ha végeznek tanulmányikkal, ha helyzetük konszolidálódik, akkor majd járnak színházba is, pótolják a mulasztást. Szerintem, aki egyetemi éve alatt elmulasztja az élő művészettel való kapcsolatot, az elveszít valamit a fiatalágából.

Hadd hivatkozzam arra, hogy milyen volt a színház 30, 40 évvel ezelőtt, mit játszottak — főként selejtes darabokat — mennyi volt az előkészület egy-egy darabra — legtöbbször csak néhány nap — milyen állami támogatást kaptak — a maszek igazgató zsebtől függött a produkció kiállítása. Ehhez viszonyítva óriási különbséget lehet látni ma a Szegedi Nemzeti Színházban! Feltehetően a kérdést: egyáltalán művészi tevékenységnek tekinthető-e ez a múltbeli gyakorlat. Tudjuk, hogy az egyetemisták mégis lelkesedéssel jártak színházba, mindig megtöltötték az emeleti széksorokat, biztos támaszak voltak a színház működésének.

— *Van-e elképzelésük, terülvé arra, hogy javítsák a színház és az egyetemi hallgatók viszonyát?*

— Nincsenek fenntartásaink, szívesen fogadnánk annak valamiféle szándékát, hogy az egyetem jobban befolyásolja a színházat. Készek vagyunk arra, hogy a most alakuló művészeti tanácsba, amely az igazgató tanácsadó testülete, meghívjuk az egyetem képviselőjét is. Színházunk nagy perspektíva előtt áll. Belátható időn belül létrejön a drámai színház. Ezzel megoldjuk azt az ellentmondást, hogy egy épületen belül három műfaj keveredik. A színház arculata így pregnansabban megnyilvánulhat. Ez minőségi előrelépést

is jelent, a drámai színház megnyitása a megújulás fontos lépéscsofoka lesz. Az új terem 300 férőhelyes. Az új színházban az első előadásokat szívesen játszánk egy homogen, egyetemista közönség előtt. Az elkészült darab ugyanis munkánk természetétől fogva egyoldalú. Igaznak érzem a mondást, hogy a színház játék, ahol a nézőnek is kell tudni játszani. Ha egy pro-

dukció értetlen vegyes közönséget kap először, ez rossz irányba hat. Ha egységes és érteni publikum előtt adnánk először a darabokat, akkor elképzelésünk tartást, biztos irányt nyerhetne.

— *Hogyan vélekedik a szegedi egyetemisták amatőr színjátszásáról?*

— Hadd említsem meg, hogy debreceni főrendező koromban az ottani egyetemistákkal nagyon jó kapcsolatban voltam, az ismert nevű Fónix együttest is vezettem egy ideig. A Szegedi Egyetemi Színház korábban ténylegesen korszerűbb volt, mint a Szegedi Nemzeti Színház és ők ma is egyenes vonalban és egyenletes színvonalon folytatják a munkát. A színház társulata időközben kiesérelődött, átalakult, új arculatot alakított ki. A Színház c. folyóirat egyik nemrég megjelent számában egymás után szerepel az Egyetemi Színház és a Nemzeti Színház. Így helyes, ki kell egészítenünk egymást. Személy szerint rokonszenvezek az ő törekvésekkel szeretném, ha ez kölcsönös lenne.

Cs. A.

Az Egyetemi Színház évada elé

A Szegedi Egyetemi Színház történetének talán eddigi legsikeresebb évada zárta az 1973/74-es tanév végét. Együttesünk összesen 7 különböző fesztiválon szerepelt: a hazai fesztiválok fődíjával, arany oklevellel és különdíjjal, a szakmai sajtóban megjelent kritikák, valamint külföldi szereplésünk visszhangja és az újabb meghívások bizonyítják, hogy a Szegedi Egyetemi Színház ma már nemcsak az ország egyik legjobb amatőr színháza, hanem az európai avantgarde törekvések élvonalában számotartott kísérletező együttes is.

Munkánkat a társadalmi progresszió jegyében, a tartalmi és formai újító törekvések, kísérletek irányában folytatjuk a most kezdődő évadban is. Legsikeresebb produkcióinkat: a Petőfi Rocket és Sarkadi Imre Közműves Kelemenjét, valamint az új rendezésben felújítandó Örök Elektrát műsoron tartva a lehető legszélesebb fronton kívánunk részt venni az ország egyeteminek és főiskoláinak a közművelődési ügyében indított akciómozgalmában. A megye kulturális és művészeti szempontból legkedvezőtlenebb helyzetben levő falusi és tanyaközponti általános iskoláit akarjuk rendszeresen sorsalátogatni körműsorainkkal, amelyeket e cél érdekében hozunk létre. Közben a JATE KISZ Klubjának nagytérmeben repertoáron levő előadásaink mellett rendszeres önképző és stúdiómunkát végzünk meghívott szakemberek (Dölle Zoltán pantomimművész: mozgástechnika, és Montágh Imre Színház és Filmművészeti Főiskola-I tanár: beszédtechnika) bevonásával. A stúdiómunka kísérleti eredményeit rendszeresen embebesíteni kívánjuk új típusú előadásainkon: „nyilvános próbáinkon” közönségünkkel, illetve egy, az

évad elején megszervezendő baráti kör tagjaival.

Terveink között szerepelnek továbbra is a hazai és külföldi turnék. Többek között hivatalos meghívásunk van szeptemberre az I. Budapesti Egyetemi és Avantgarde Színházi Fesztiválra, december elejére a lengyelek nemzeti fesztiváljára, Lodzba és 1975. tavaszára Ausztriába a II. Villachi Fesztiválra. Előzetes meghívást kaptunk a Zágrábi és Nancy-i Fesztiválokra. A tervek valóráváltásához nem kevés munka, kitartás és lelkesedés is szükséges. Minden évben új erőt és lendületet ad azoknak a hallgatóknak jelentkezése és tevékenysége akik tanévkezdéskor kapcsolódnak munkánkba. Ahogy az elmúlt években, így most is

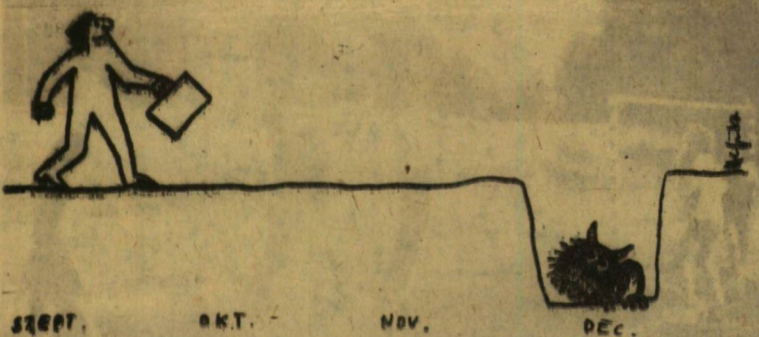
FELHÍVÁS-sal

fordulunk Hozzájuk: A Szegedi Egyetemi Színház vezetősége tagfelvételt hirdet mindhárom szegedi felsőoktatási intézmény első és másodéves hallgatói számára. Mindenki jelentkezését örömmel fogadjuk, aki a színhadművészet bármelyik ága iránt (színjátszás, vers- és prózamonddás, rendezés, dramaturgia, színhástechnika stb.) kedvet, érdeklődést és tehetséget érez magában.

ÉVADNYITÓ TÁRSULATI ÜLÉSÜNKET,

amelyre a Színház valamennyi régi tagját szeretettel várjuk és ahol az új tagok jelentkezését fogadjuk, 1974. szeptember 24-én, kedden este 8 órakor tartjuk a JATE KISZ Klubjának nagytérmeben (az egyetem központi épületében.)

PAÁL ISTVÁN
művészeti vezető

Indulás (Hegyi Füstös László karikatúrája)

Collegium Artium

Szeptember 30-án a Dómban *Lehotka Gábor* orgonaestje lesz: Romantikus orgonamuzsika. Közreműködik *Gregor József* és a Zenebarátok Kórusa *Vaszy Viktor* vezényletével.

I. Színháztudományi szekció:
Október 1.: Németh László drámatörtétele. Előadó: dr. Siklós Olga dramaturg.
Október 8.: Képzőművészet és színház. Előadó: Jánosa Lajos, főiskolai tanár.
Október 15.: A színházi tánc. Előadó: dr. Körtvélyes Géza.

II. Képzőművészeti szekció:
Október 22.: Szeged új képzőművészete. Előadó: dr. Szeles Zoltán, művészettörténész (Előadás a Horváth Mihály utcai képtárban tartásvetéssel).
Október 29.: Kondor Béla. Előadó: dr. Németh Lajos művészettörténész.

III. Zene tudományi szekció:
Előadó: dr. Nagy István, a Zeneművészeti Szakiskola tanára. Mesterek a klasszikusok árnyékában.
1. Bach és Händel pályatársai: Vivaldi, Corelli, Telemann, Locatelli.
2. Beethoven fiatalabb kortársai: Weber, Schubert, Loewe, Rossini.

3. Négy kis nemzet komponistái: Grieg, Chopin, Liszt, Sibelius.

4. Wagner tisztelői és bírálói: Mahler, Richard Strauss, Debussy, Ravel.

5. Három generáció Bartók és Kodály után: Weiner Leó, Kókai Rezső, Járdányi Pál, Papp Lajos és Elő szegedi komponisták. (Szeged felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából.)

A zene tudományi szekció előadásai a november 12 utáni minden kedden. Este 8 órakor kezdődnek a TTK Béke tantermében. (Rerrich tér).

IV. Filmesztétikai szekció:

A hangos film művészi kibontakozása a második világháborúig. (Irányzatok, utóhatások).

Október 5.: A hangosfilm irodalmi és színházi hagyományai.
Október 12.: René Clair és a vizualitás.

Október 19.: J. Renoir a realizmus atyja.

November 23.: Korda Sándor és az angol hangos film kibontakozása.

November 30.: A folklór és a svéd hangos film.

December 7.: A Western film. Az előadások és vetítések a jelzett napokon délután fél 3-kor kezdődnek az Ady téri épületben az Auditorium Maximumban.

Egy hónap az NDK-ban

Ki ne emlékezne szívesen egy külföldön eltöltött nyári gyakorlatra? Azt hiszem mindenkinek akad ezzel kapcsolatban egy-két kellemes emléke, így annak a kilenc derék fogorvostanhallgatónak is, akik idén a lipcsei klinikán voltak. Pedig milyen nehéz volt az indulás! Hálókocsijegyünket egy másik csoportnak is kiadta az IBUSZ, s ezért rögtön a kezdetkor szavazásra került sor: utazzunk-e tizenhét órát álva, vagy másnap vágyunk utunk? Egyöntetűen az előbbi mellett döntöttünk, s némi szerencsével sikerült két üres fülkét szereznünk. Tizenhétórás vicemeselés után érkezünk meg a tettek színhelyére Lipcsébe, délután öt órakor. A Karl Marx Universitát csodálatos, hatemeletes kollégiumában kétágyas szobákban találunk új otthonra.

Másnap reggel már korán talpon voltunk, s igyekeztünk a fogklinikára, ahol nagy szeretettel fogadtak bennünket. A gyakorlat ideje alatt megismerkedtünk a klinika egyes osztályaival, az ott folyó munkával, szakmai filmeket láttunk, és alkalmunk nyílt összehasonlítani az ottani és hazai fogorvosképzést. Tehát a délelőtti szakmai munkával teltek el. És mit csináltunk délután, meg este? Megpróbálunk egy kis izelítőt adni belőle.

Jártunk a Tamás templomban, a Lenin múzeumban, a Luna parkban, az ügetőn, az állatkertben — és nagyon gyakran az Auerbachs Keller-ben — Goethe kocsmájában. Voltunk az egyetem 130 méter magas központi épületének tetején — magyar mérnök tervezte — és lenn, a most épülő, többszintes, földalatti egyetemi klubban. Hallgatunk orgonahangversenyt, német tánczenét; összejelmeztünk lengyelekkel, franciákkal, csehekkel, mindenütt nagyon jól éreztük magunkat. Részt vettünk táborúton és fogadáson, ahol a rektor vacsorát adott tiszteletünkre, s magyarul üdvözölt bennünket. No meg természetesen jó magyar szokás szerint vásároltunk, vásároltunk, amíg a pénzünk engedte.

Egy napot köszaltunk Weimar hangulatos utcáskáiban, megnéztük a Goethe-házat és Buchenwaldban a koncentrációs tábor. Három napot töltöttünk Drezdában. Egy nap alatt végeztünk a Zwinger képtárával, másnap pedig Erős Agost hajdani rezidenciájában, a pillnizi kastélyban jártunk, megcsodáltuk a kínai szobát, a hatalmas, rendezett parkot, de nem hagyhattuk ki a közlekedési múzeumot sem, s pénz hiján csak bekukkantottunk a híres Szeged étterembe is... Sajnos a Szász-Svájba tervezett csodálatosnak ígérkező kirándulásról az eső miatt le kellett mondanunk.

Augusztus 21-én hajnali fél-negykor volt ébresztő — Greifswaldba indultunk és 11-kor meg is érkezünk. Egy Tarjánhoz hasonló városrészben laktunk három napig, ahonnan háromnegyed óra alatt kényelmesen be lehetett érní a városba. A második napon emeletes vonattal közelítettük meg a tengert. Sajnos fürdéshez túl hűs volt a levegő, így csak a merészebbek mártóztak meg a hideg vízben. A fázósabbak kagylószedés és labdázás leple alatt kerültek a vízzel való érintkezéssel. Este egri bikavérrel melegítettük fel magunkat.

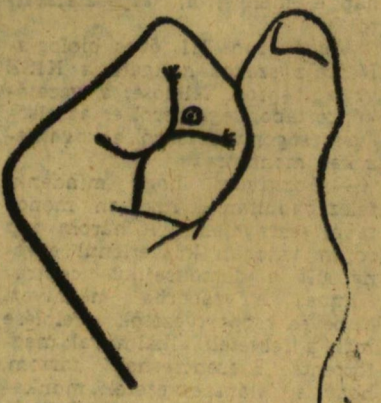
A következő reggelen Rügenre hajóztunk, s az egész napot ott töltöttük fürdészel, uszkalással és barangolással. A háromórás hajóút után farkaséhesen rohantuk meg az első utunkba kerülő éttermet, s a rostonsült májat bőséges sörrrel öblítettük le. Egyéb-ként a német ételekhez is hozzá lehet szokni, csak kissé unalmas-ság válik a főttkrumpli, meg a különböző ízű és színű szósokkal leöntött hús. Néhány elvete-mült haspárti még hízott is a kinti koztól. (hogy a sör mennyire játszott közre ebben, azt inkább ne firtassuk.) Miután eleg-et utazgattunk az NDK-ban, lassacskán eltelt az idő, s így a tengerparttól való visszatérés napján az utolsó esténket töltöttük el Lipcsében, hogy azután másnap a vonat hazadöcögjön velünk.

F. K.

Várakozás

A KISZ Bács-Kiskun megyei bizottsága idén másodsorú hirdette meg az ifjúsági karikatúra pályázatot, s lapunk karikatúristája Hegyi Füstös László harmadéves főiskolai hallgató másodsorú „hozta el” az első díjat. Itt közzölt két rajza a pályadíjas kollekció legszínvonalasabb két darabja.

Szorongás